

NAGY ÉVA

NEMZETKÖZI KONFERENCIA A MAGYAR KULTÚRÁRÓL

■ Az Amerikai Magyar Tanárok Egyesülete (AHEA) és a Kanadai Magyarságtudományi Társaság 2017. május végén tartotta meg 42. Nemzetközi Konferenciáját Torontóban (Ryerson University), amelynek interdiszciplináris témaköre átfogta a magyar kultúra, irodalom, nyelvészet, történelem, néprajz szépművészet, zene területét. Mintegy félszáz előadás hangzott el olyan témákról, mint pl. az emigráció, magyar nyelvoktatás és oktatási programok az óceánon túli egyetemeken, magyar művészek Amerikában/Kanadában, magyar kultúra és diplomácia Amerikában/Kanadában stb.

A Torontóban élő Bagi Katalin, Pelcz Katalin és Szita Szilvia *MagyarOK tankönyvcsalád bemutatása és értékelése a korszerű magyar mint idegen nyelv tanítás követelményei szerint* címmel tartott előadást. Abból indultak ki, hogy még nem készült el a modern, a tanulói és tanári igényeket egyaránt kielégítő, hatékonyan használható élvezetes tankönyv. Ennek következtében a tanárok arra kényszerülnek, hogy megalkudjanak egy félig-meddig használható munkával, igyekeznek azt óráról órára kiegészíteni, színesebbé, teljesebbé, diákjaik céljainak megfelelőbbé tenni saját maguk által készített feladatokkal. Pelcz Katalin – Szita Szilvia *MagyarOK* című tankönyvcsaládjá a legújabb kiadvány a magyar mint idegen nyelvi tankönyvpiacra. A tervezett négy kötetből, amely a Közös Európai Referenciakeret kezdő (A1) szintjétől a haladóig (B2) hivatott eljuttatni a nyelvtanulót, 2017 elejéig az első három kötet látott napvilágot. A Pécsi Tudományegyetem kiadásában megjelenő tankönyvcsalád a honlappal együtt 2013-ban elnyerte az innovációért járó Európai Nyelvi Díjat. A magát erősen kommunikációközpontúnak nevező tananyag ígérete szerint „minden készséget egyformán fejleszt, és szilárd grammatikai alapokat ad a továbbhaladáshoz”.

A szerző dolgozatában arra kereste a választ, hogy a *MagyarOK* tankönyvcsalád – számos elvitathatatlan innovatív megoldásán túl (tanári kézikönyv, nyelvtani összefoglaló, interneten elérhető hanganyag stb.) – segít-e, és ha igen, hogyan a magyar mint idegen nyelvi tankönyvpiac hiányosságain. Milyen mértékben jelent előrelépést az általánosságban vett magyar mint idegen nyelvi tananyagfejlesztésben, és miben marad adós a tanulókkal és tanárokkal szemben.

Az eddig megjelent három kötet értékeléséből kiemeljük:

a) élményszerűség, kooperativitás, kommunikativitás, infokommunikációs technológiák használata, osztálytermi és órán kívüli tanulás szerves kapcsolata, projektmunka stb.;

b) a nyelvészeti rész tudományok legutóbbi eredményeinek alkalmazása, illetve annak hiánya;

c) az idegen nyelvi környezetben, elsősorban az észak-amerikai kontextusban való alkalmazhatóság.

A rangos rendezvényre Magyarországról is érkeztek előadók. Szűcs Melinda, az ELTE Idegennyelvi Továbbképző Központ nyelvtanár-fővizsgáztatója, a *Magyar nyelv mint idegen nyelvvizsga* címmel tartott előadást. A több mint negyvenéves múltra visszatekintő ELTE Idegennyelvi Továbbképző Központ több évtizedes kétnyelvű magyar vizsgarendszere mellett kidolgozta a jelenleg négy szintű, egynyelvű Origó vizsgarendszert, amely 2000. január 1-jén felváltotta a korábbi kétnyelvű magyar vizsgát. Az Origó vizsgarendszer jelenleg az alábbi szintekre van kidolgozva: belépő szint (A2), alapfok (B1), középfok (B2), felsőfok (C1). 2016 januárjától a korábban önálló egyetemi intézetként működő szervezet új vállalkozási piaci alapra helyezve folytatta tevékenységét ELTE Origó Nyelvi Centrum Kft. (ONYC) néven, változatlan tevékenységi körrel. Az ONYC nyelvvizsgáztatással és idegennyelv-oktatással foglalkozik. Vizsgahely-hálózatában Magyarországon több mint 60 akkreditált helyen szerzhető Origó típusú nyelvvizsga-bizonyítvány. Egyedülálló módon az év mind a 12 hónapjában, több mint 30 nyelven kínál vizsgalehetőséget. Az Origó magyar mint idegen nyelvvizsga a négy nyelvi alapkészség tudásszintjét méri. A szóbeli vizsgán a beszédképességet és a beszédértés képességét értékeli, az írásbeli vizsgán pedig az írásképességet és az olvasott szöveg értésének képességét. Az egyes feladatok megoldása során közvetítő nyelvet nem használunk, a közvetítő képességet nem mérjük. A szóbeli és az írásbeli vizsga külön is lehetőséget. A kettő együttes letétele esetén egy összesített vizsgaeredményt kap a vizsgázó. A megfelelési minimum 60 % részvizsgánként.

Az Intézet emellett Junior nyelvvizsgát dolgozott ki a 10–14 éves korosztály számára angol, német és magyar nyelvből, amely A2 szintű nyelvtudást mér.

A magyar mint idegen nyelvi vizsga Magyarországon kívül Kanadában, Oroszországban és Romániában is letehető.

Havas Judit irodalomtörténész *...lenn a porban / emlékestül... Az emberi létezés értékei és korlátozott lehetőségei...* címmel tartott előadást. Abból indult ki, hogy Jékely Zoltánnál az idő, a szerelem, a halál mindig központi kérdés volt. A köznapi élet mögött mindegyre az elmúlást fedezi fel a költő. Az ünnepelelt színésznő arcán a halál árnyékát látja, a rádióból kiszűrődő éneket hallgatva a végleges elnémulásra gondol, s megírja a *Caruso emlékének* című remekét, a folyón sodródó rönkök az örök alámerülést juttatják eszébe. A szerelem önfeledt perceiben is a majdani elmúlásra kell eszmélnie. Az életműben sajátos feszültség jön létre a szorongásos képzeletet és az ellenőrzést gyakorló értelem között. A fantázia sorra felrajzolja az elmúlás következményeit, félelemre és önsajnálatra indítja az izgatott szívet, az értelem viszont kérdőjeleket rak a szomorú képek után, idézőjelbe teszi a félelmet és az önsajnálatot. Ennek a feszültségnek feloldása az ironia. S miközben meg akarja érteni a történelmi gondokat, és választ keres magában az emberi létezés kérdéseire és korlátozott voltára, ugyanakkor gondolati és érzelmi tekintetben egyaránt küzd a végső reménytelenség ellen.

A Pece-parti Párizs és a francia művészet hatása címmel tartott előadást a Bukarestben született Linciu Andrea, aki a Ion Mincu Műépítészeti Egyetemen és a Bukaresti Művészeti Egyetem Design Karán államvizsgázott, majd a Bukaresti Műépítészeti Egyetemen szerzett magszteri oklevelet 2013-ban. Jelenleg másodéves doktorandusz hallgató a Nagyváradi Állami Egyetemen. „Olyan gyönyörű szép Nagyvárad, mint egy kis Pece-parti Párizs” – mondta Ady Endre, mikor visszatért a francia fővárosból. Az előadó ebből az idézetből kiindulva készítette el dolgozatát, amelyben a francia művészet és irodalom különböző hatásait elemezte a kozmopolita városban, amely különleges

építészeti sokszínűséggel, valamint gazdag kulturális és vallási hagyományokkal rendelkeznek.

Magam tanügy és egyház témakörben tartottam előadást. A magyar anyanyelvű oktatást vizsgáltam az 500 éves reformáció tükrében. „Erős várunk a nyelv”, vallja Kosztolányi Dezső a református zsoltár szerint: „Erős várunk nekünk az Isten”. Előadásomban szó volt a romániai magyar anyanyelvű oktatásról és a több mint kétszáz éves bukaresti református egyházzal, a bukaresti magyar oktatásról, annak sikereiről és nehézségeiről, fontosabb történelmi pillanatokról, kiemelkedő személyiségekről, pedagógusokról és diákokról, valamint más sajátosságokról, aktuális példákkal alátámasztva. Hangsúlyoztam, hogy amikor a református tanintézményekről és oktatásról beszélünk, akkor mindenképp a reformáció jut eszünkbe. És ezzel együtt anyanyelvünk szeretete, ápolása, amely Károli Gáspárral és a Vizsolyi Bibliával már a 16. század végén hitvilágunk és anyanyelvünk végtelen gazdagságának a tanúbizonysága. Azóta pedig csak gazdagodni és elmélyülni tudott. Ha a református kollégiumokat történetiségükben vizsgáljuk, az a gazdagság rajzolódik ki lelki szemeink előtt, amelyet ezek az oktatási intézmények évszázadok óta „magukba szívtak”. Minden református kollégiumnak voltak nagynevű diákjai, mint például, Szenci Molnár Albert, Csokonai Vitéz Mihály, Kőrösi Csoma Sándor, a kétszáz éve született Arany János, Ady Endre, Móricz Zsigmond, Sütő András és még sokan mások. Jókai Mórt idézve: „A templom és az iskola azonos eszme a protestánsoknál: a templomban a népet oktatják, s a beöltözött diákokból kerül ki a legátus, aki a távolabbi hitközségekben nagy ünnepek alkalmával hirdeti az ígét.”

